

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ  
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ  
ПЕДАГОГИКА ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУ МЕНЕДЖМЕНТІ КАФЕДРАСЫ

**БЕКІТІЛДІ**  
факультеттің Ғылыми кеңес мәжілісінде  
Факультет деканы  
\_\_\_\_\_ Б.Б. Мейірбаев  
№ хаттама «        »\_2025ж.

**«7M01805 – Әлеуметтік педагогика» білім беру бағдарламасы**

**90180 - Әлеуметтік-педагогикалық іс-әрекеттегі қамқорлық, қараушылық,  
патронаж  
ПӘНІНЕН ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

**ECTS\_\_5\_\_**

**КУРС -1 қазақ бөлімі**

**АЛМАТЫ-2025**

Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын дайындаған педагогика және білім беру менеджменті кафедрасының аға оқытушысы, п.ғ.к. Нургалиева Д.А.

Кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды.

«\_» \_\_\_\_\_ 2025 ж., хаттама №

Кафедра меңгерушісі \_\_\_\_\_ Өлқожаева Н.С.

Пәннің мақсаты – Магистранттарды мемлекеттік ұйымдарда және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалары бар патронаждық органдарда кәсіби-педагогикалық қызметке, кәсіби патронаттық отбасыларды (патронаж, патронаждық отбасы және т.б.) әлеуметтік-педагогикалық қолдауға, патронаждық отбасылардың ата-аналарымен, қорғаншыларымен және қамқоршыларымен консультациялық-диагностикалық жұмыс. Негізгі аспектілері: әлеуметтік жетімдік проблемалары, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды мемлекеттік және отбасылық орналастыру нысандары

#### **Оқытудың нәтижесі:**

1. Ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балалар мен жетім балалардың тұлғалық психологиясының әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық тәсілдерінің теориялық, нормативтік және құқықтық негіздері туралы білімдерін дамытады.

2. Әлеуметтік жетімдіктің алдын алу, түзету, диагностикалау және түзетудегі тұлғалық, әлеуметтік-психологиялық және психологиялық-педагогикалық факторларын анықтайды.

3. Кәсіби мәселелерді шешу үшін әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық әдістер мен технологиялар кешенін қолдану дағдыларын қалыптастырады.

#### **ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

Қорытынды емтихан жазбаша түрде жүргізіледі. Тақырыптардың мазмұны барлық оқылған дәрістер, семинар сабағы, магистранттардың өздік жұмыстары (МӨЖ) бойынша қамтылған.

#### **ЕМТИХАНҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР**

**Стандартты емтихан:** жазбаша, офлайн өткізіледі. Әр магистрантқа 3 сұрақ беріледі.

**Тапсыру күні мен уақыты:** жазғы емтихан сессиясының кестесіне сәйкес болады және жазбаша офлайн өткізіледі.

**Минималды техникалық талаптар:** жоғары ажыратылымдықтағы бейнекамералары бар және дыбыс жазылатын аудиториялар мен дәріс залдарының болуы.

#### **Пән бойынша баға қою критерийлері:**

1 - блокқа пәнді оқыту нысанын білу мен түсінуді бағалайтын когнитивті (білімділік) құзыреттілік сұрақтары енеді. Бұл магистранттардың пәннің білім мазмұнын түсінуі мен білімін көрсету қабілетін қамтиды.

Бағалануы 35 балл.

2 - блокқа ақпаратты қолдану және талдау іскерлігін бағалайтын функционалдық құзыреттіліктерді анықтайтын сұрақтар кіреді. Бұл магистранттардың зерттеу аймағындағы дәлелдерді қалыптастыру мен негіздеу, мәселелерді шешуде өз білімін қолдана білуі және түсінуін қарастырады.

Бағалануы 35 балл.

3 - блокқа ақпаратты синтездеу және бағалау іскерлігін анықтайтын жүйелік құзыреттілік мәселелері кіреді. Мұнда магистранттардың аналитикалық талдау, ой-толғау жазу, балаларды орналастырудың бағдарламасын, жоба жұмысын құру қабілеттері бағаланады. Бағалануы 30 балл. Нәтижесінде 100 балл жинайды

### Дайындалуға арналған тақырыптар:

|    |                                                                                                                                            |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Құрылымдық-функционалдық тәсіл контекстіндегі әлеуметтік жетімдік                                                                          |
| 2  | Әлеуметтік жетімдікті талдаудағы интерпритивизм тәсілі                                                                                     |
| 3  | Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қорғаудың нормативтік-құқықтық негіздері                         |
| 4  | Ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балалар мен жетім балаларды орналастырудың формалары                                                  |
| 5  | Жаңа Қазақстан қоғамындағы қайталанған (вторичного) екінші реттік жетімдіктің жалпы сипаттамасы.                                           |
| 6  | Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың әлеуметтік-психологиялық ерекшеліктері.                                           |
| 7  | Қазіргі жағдайда жетім балалар қамқорлығының баламалы нысандары                                                                            |
| 8  | Балалар үйі тәрбиеленушілерінің мінез-құлқының типтік мәселелері                                                                           |
| 9  | Балалар үйінің тұтас педагогикалық үдерісіндегі мониторинг нәтижелерін талдау.                                                             |
| 10 | Жетім балаларды отбасылық тәрбиелеу нысандары.                                                                                             |
| 11 | Тәрбиеленушілерді асырап алушы отбасында әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу                                            |
| 12 | Өмірлік қиын жағдайларға тап болған отбасыларына қаржылық қолдау                                                                           |
| 13 | ЕББҚ ететін жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалармен әлеуметтік-педагогикалық жұмыс                                        |
| 14 | Әлеуметтік жетімдіктің алдын алуға және балаларды орналастырудың отбасылық формаларын дамытуда Интернет желісімен жұмыс.                   |
| 15 | Әлеуметтік жетімдікті алдын алу мен отбасыларын нығайту барысындағы Ұлттық бағдарлама, (SOS Балалар ауылдары) жобаларды іске асыру жолдары |

#### Әдебиеттер мен ресурстар

1. Садвакасова З.М. В помощь педагогу-психологу в работе с детьми детского дома. – Учебно-методическое пособие. - Алматы, 2011. – 270 с.
2. Садвакасова З.М. В помощь социальному педагогу, или как работать с трудными детьми: учебно-методическое пособие – Алматы: 2008. – 192 с.
3. Прихожан А.М., Толстых Н.Н. Психология сиротства. – СПб.: Питер, 2007. – 416 с.
4. Володина, Ю. А. Психология социального сиротства: учебное пособие для вузов / Ю. А. Володина. — Москва: Издательство Юрайт, 2023. — 184 с.// URL: <https://urait.ru/bcode/519950>
5. Технологии социальной работы с семьей и детьми: учебное пособие / А.С. Дудкин. - Пенза: ПГПУ им. В.Г.Белинского, 2011. - 40 с.
5. Шипицына Л.М. Психология детей-сирот: учебное пособие / Л.М. Шипицына. - Санкт-Петербург: Издательство СПбГУ, 2005. - 628 с.
6. Водопьянова Н. Старченкова Е. Синдром выгорания: диагностика и профилактика. – СПб.: Питер, 2008..
7. Информационное сопровождение семейных форм устройства детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей. – М.: ООО «Издательство «Прспект», 2010. – 192 с.
8. Бобылева И.А. Социально-педагогическая поддержка воспитанников и выпускников организаций для детей-сирот: Монография. – М.: БФ «Расправь крылья!», 2016. – 288 с.

#### Законодательные и нормативно-правовые акты

1. ҚР аумағында тұрақты тұратын, жетім балаларды, ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларды, ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларды, өз отбасына тәрбиелеуге қабылдауға бәтілек білдірген ҚР азаматтарын психологиялық даярлау бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптарды, оларды психологиялық даярлау жөніндегі қызметті

ұйымдастыру тәртібін және сындай даярлықтан өткен туралы сертификаттың нысанын бекіту туралы. ҚР Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 27 сәуірдегі №65 бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 29.04.2020. №20507.

2. Жетім балаларды және ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларды есепке алуды ұйымдастыру және олар туралы ақпаратқа қол жеткізу қағидаларын бекіту туралы. ҚР Білім және ғылым министрінің 16.01.2015.№16.

3. «Баланың құқықтары туралы» ҚР Заңы, «Неке (ерлі-зайыптылар) және отбасы туралы» Кодекс \_ҚР 28.12.2011.518-IV.

4. Бала үйі қызметін ұйымдастыру ережелері, № 228, 2000 ж .6 маусым . 4 .«Қамқорлық пен қорғаушылық бойынша мемлекет қызметтерін жүзеге асыру ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 30 наурыздағы № 382 қаулысы;

5 . «Патронаттық тәрбиелеушілерге берілген баланың (балалардың) күтіміне бөлінетін ақшалай қаражаттың көлемі мен төлемді жүзеге асыру ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 30 наурыздағы № 381 қаулысы .

6.Об утверждении типовых правил деятельности видов организаций образования для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 июня 2013 года № 229. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 2 июля 2013 года № 8544.

7. Закон Республики Казахстан от 8 августа 2002 года № 345-ІІІ О правах ребенка в Республике Казахстан(с изменениями и дополнениями по состоянию на 26.06.2021 г.)

8.Об утверждении Положения о приемной семье.Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 7 октября 2016 года № 597. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 15 ноября 2016 года № 14425.

9.Об утверждении регламентов государственных услуг, оказываемых органом, осуществляющим функции по опеке или попечительству.Постановление акимата города Астаны от 9 сентября 2015 года № 107-1565. Зарегистрировано Департаментом юстиции города Астаны 15 октября 2015 года № 952.

10.Об утверждении Положения о патронатном воспитании. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 16 января 2015 №14. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан. 18.02.2015. № 10285.

11.Об утверждении Правил назначения и выплаты государственных пособий семьям, имеющим детей. Приказ Министра здравоохранения и социального развития РК от 5 мая 2015 года №319. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан. 30.06.2015. № 11507.

12.Об утверждении Правил формирования и использования Республиканского банка данных детей-сирот, детей, оставшихся без попечения родителей, и лиц, желающих принять детей на воспитание в свои семьи. Приказ МОН РК от 16.11.2016г. №661. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан. 11.01.2017. №14666.

13. Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 13 желтоқсандағы N 113 Заңы

### **Интернет–ресурсы**

<https://zakon.uchet.kz/rus/docs/V15H0010280>

<https://www.sos-kazakhstan.kz/>

<https://rbd-kopd.kz/web/elektronnyj-bank-detej-sirot/bank-detej-sirot>

<https://rbd-kopd.kz/>

<http://usynovite.kz/rus/child/>



**БАҒАЛАУ САЯСАТЫ  
СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: ЖАЗБАША**

| №                  | Критерий/ балл                                       | Дескрипторы                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                               |                                                                                                          |
|--------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |                                                      | Өте жақсы<br>90–100% (27-30 балл)                                                                                                                                                                                                                                              | Жақсы<br>70–89% (21-26 баллов)                                                                                                                                                                                                                           | Қанағаттанарлық<br>50–69% (15-20 балл)                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Қанағаттанарлықсыз                                                                                                                                            |                                                                                                          |
|                    |                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 25–49% (8-14 балл)                                                                                                                                            | 0–24% (0-7 балл)                                                                                         |
| 1 сұрақ<br>35 балл | Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну | Магистрант теориялық ережелерді толығымен дәл, жан-жақты талдауды құрастырды, теориялық негізді сыни және негізді түрде бағалады. Мәселені жан-жақты ашып, әр қорытынды мен тұжырымға толық дәлел келтірді. Жауап логикалық және дәйекті түрде құрылған, мысалдармен расталған | Магистрант мәселені толық, бірақ толық емес қамтуды, негізгі ережелердің қысқартылған дәлелдерін берді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігін бұзуға мүмкіндік береді. Жауапта стилистикалық қателіктер, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін. | Магистранттың жауабында билетте ұсынылған сұрақтар толық қамтылмаған, негізгі ойларды үстірт түрде дәлелдейді және презентацияда композициялық элементтерге мүмкіндік береді. диспропорциялар, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзу, әзірленген аудиториялық жазбаларынан мысалдармен теориялық принциптерді көрсетпейді. | Магистрант қойылған сұрақтардың дұрыс көрсетілмеуін, қате аргументтерді, фактілік және сөздік қателерді және дұрыс емес қорытындыны болжауды қамтамасыз етті. | Магистрант негізгі ұғымдар мен теорияларды білмеуін көрсетеді; Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу. |

| №                  | Критерий/ балл                                                              | Дескрипторы                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                    |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |                                                                             | Өте жақсы                                                                                                                                                                                   | Жақсы                                                                                                                                                                   | Қанағаттанарлық                                                                                                                                                          | Қанағаттанарлықсыз                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                    |
|                    |                                                                             | 90–100% (27-30 балл)                                                                                                                                                                        | 70–89% (21-26 балл)                                                                                                                                                     | 50–69% (15-20 балл)                                                                                                                                                      | 25–49% (8-14 балл)                                                                                                                                                                                 | 0–24% (0-7 балл)                                                                                                                                   |
| 2 сұрақ<br>35 балл | Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану | Магистрант оқу тапсырмасын толық орындағанын, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беріп, кейін курстың практикалық мәселелерін шешеді. Қорытындылар мен ұсыныстар көрініс табады | Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық шешпей қойылған сұраққа толық емес, дәлелді жауап беру; ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану | Магистрант материалды үзінділермен баяндайды, логикалық бірізділікті бұзады, фактілік және мағыналық қателіктер жіберіледі, курстың теориялық білімі үстірт қолданылады. | Тапсырманы шешудің қисынсыз әдісі немесе жеткіліксіз ойластырылған жауап жоспары; мәселелерді шешу, жалпы тапсырмаларды орындау қабілетсіздігі; нормадан асатын қателер мен олқылықтарға жол беру. | Тапсырмаларды шешу үшін білім мен алгоритмдерді қолдана алмау; қорытындылар мен жалпылаулар жасай алмау. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу. |

| №                  | Критерий/ балл                                                                                                    | Дескрипторы                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                       |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |                                                                                                                   | Өте жақсы                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Жақсы                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Қанағаттанарлық                                                                                                                                                                                                        | Қанағаттанарлықсыз                                                                                                                                |                                                                                                                                                       |
|                    |                                                                                                                   | 90–100% (36-40 балл)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 70–89% (35-28 балл)                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 50–69% (27-20 балл)                                                                                                                                                                                                    | 25–49% (19-10 балл)                                                                                                                               | 0–24% (0-9 балл)                                                                                                                                      |
| 3 сұрақ<br>30 балл | Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтижені негіздеу | Магистрант ғылыми ұстанымдары мен қолданбалы әдістемесі мен технологиясын дәйекті, логикалық және дұрыс негіздеуді, сауаттылығын, ғылыми тіл нормаларына сәйкестігін көрсетеді, материалды баяндауда жалпы дұрыстығына әсер етпейтін 1-2 дәлсіздікке жол беріледі. қорытындылар (+ пайдалану арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау | Магистранттың теориялық білімінің жеткілікті деңгейі және оны практикалық есептерді шешуде пайдалана білуі; жауапты сауатты және логикалық, елеулі қателерсіз беру. Практикалық тапсырманың әдістемесін таңдауда қателіктерге жол береді. Концептуалды материалды пайдаланудағы 3-4 қателік жібереді | Магистранттың негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдары нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктер бар | Тапсырманы магистрант өрескел қателіктермен орындады, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды. | Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу. |

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 35 балл, екінші сұраққа-35 балл, үшінші сұраққа - 30 балл.